

CORNELIA HÂNCU EULERT:

„Parcă n-am trăit niciodată aici... Parcă niciodată n-am trăit în altă parte...”

Pentru cei care au cunoscut teatrul românesc al anilor '65—'75; (una dintre «virtele de aur» ale scenei noastre), Cornelia Hâncu nu are nevoie de prezentări. Făcea parte din trupa de teatru studentesc a lui Andrei Șerban (trupă faimoasă, deși neconstituită oficial) care obținuse numeroase premii în România și la importante festivaluri internaționale de teatru experimental (Zagreb 1965 și 1966, Wrocław 1967). După un an de regie, la clasa Radu Penciulescu, a trecut la secția actorie («se poate spune că am făcut schimb cu Andrei Șerban») pe care a absolvit-o în 1968. A fost repartizată la Naționalul din Iași, a jucat mult, aproximativ cincisprezece spectacole în cinci ani, în montări importante ale perioadei («m-a interesat cam tot ce am făcut atunci, dar păstrez o amintire specială spectacolului Cătălinei Buzoianu cu Bolnavul închipuit, în care jucam nici mai mult nici mai puțin decât șapte roluri»). Din 1974, Cornelia Hâncu trăiește în S.U.A. Face regie, lucrează în învățământul artistic și practic, de asemenea, ceea ce în engleză se numește «drama as therapy» (în românește nu se numește nimic, pentru că nu există); o terapie prin teatru, deci, foarte la modă în prezent în cam toată lumea.

— Cum a început, pentru dumneavoastră, «descoperirea Americii»?

— Cu o senzație de panică extraordinară de puternică. Abia ajungând acolo mi-am dat seama în ce măsură îmi lipsise (ne lipsise) informația. E adevărat, aveam o experiență artistică valoroasă (ea rămâne și acum foarte importantă), dar informația... M-am apucat să învăț, nu exista altă soluție. Am hotărât să studiez regia, am dat o probă pentru a fi admisă la cursuri și în urma acestei probe am devenit studentă și în același timp asistentă (o dovadă că experiența românească, de care vorbeam, avea valoare). După obținerea licenței aveam de ales între a pune spectacole în scenă și a mă dedica învățământului teatral. Le-am ales pe amândouă.

— Cum v-ați apropiat de «drama as therapy»?

— Într-un fel, lucrurile s-au legat, totul a venit de la sine. Făcusem în România teatru experimental, în care psihologia are un rol important, cunoșteam «teatrul pentru săraci» al lui

Grotowsky, teoria lui Brook despre «spațiul gol», eram cu toții influențați de ideile lor. În '78—'79 am urmat la Zürich, la «Jung Institute», un curs de psihologie care, practic, mi-a ordonat cunoștințele și experiențele anterioare. De fapt, formarea unui actor este o formare psihologică în primul rând. Principiile dramei ca terapie s-au născut, în bună măsură, din principiile teatrului experimental al anilor 60, 70 (terapia pentru săraci, terapeutică spațiului gol etc.).

— Cui se adresează, ce categorii are în vedere acest tip de teatru?

— Copii handicapați, bătrâni, schizofrenici, pușcăriași și mulți alții. Altfel spus, persoanele «cu probleme», marginalizații care nu se pot integra în fluxul normal al vieții sociale.

— Concret, care este scopul urmărit? Se poate vorbi de vindecare în cazul acestei terapii?

— Vindecare, e mult spus. Ajutorul este însă real, terapia urmărește — și reușește, cel mai adesea — să redea pacientului încrederea, respectul de sine. Arta îi ajută să îndrăznească o deschidere spre lume dar, bineînțeles, nu pune diagnosticul și nici nu însănoțește.

— Reveniți după foarte mulți ani în România. Cu un gând anume?

— Cu nici un gând precis. Dintr-un impuls interior imposibil de reprimat și cu dorința de a ajuta. Nu știu cum, nu știu nici măcar dacă are cinva nevoie de mine, dar simt (și sînt convinsă că toți cei plecați simt același lucru) că a venit timpul să restitui ceea ce mi s-a dat. Cum? Poate voi găsi o cale.

— Cum ați regăsit Bucureștii? Cum v-ați regăsit, acum, în București?

— Parcă n-am trăit niciodată aici... Parcă niciodată n-am trăit în altă parte... Oricum, firele nu sînt rupte, drumul vechi nu s-a închis. Măcar pentru că — și asta mi se pare tulburător — nepoata mea, Ilinca Goia, este studentă la actorie și joacă într-un spectacol pe care l-a pus în scenă Andrei Șerban...

CRISTINA DUMITRESCU